

SZARVASI UJSÁG

T Á R S A D A L M I É S P O L I T I K A I H E T I L A P

A magyar béke

A külügyminiszterek tanácsa által elfogadott, július 18-áról keltezett magyar békeszerződéstervezet lényegében meghatározza Magyarország jövő sorsát Európában, illetve meghatározza azt a területet, amelyen berendezkedve életfelfételeinket mi magunk szabjuk meg.

Mi valljuk és hisszük, hogy bármilyen legyen is a békeszerződés, a magyar nemzetnek élnie kell, s a magyar dolgozók a számukra meghagyott területen akarnak és tudnak majd európai életet, igazi demokráciát és szabadságot teremteni. Politikánkat erre építjük, s a magyar dolgozók, mint a múltban, most is szocialista öntudattal megértik és követik azt az utat, amelyet számukra a magyar nép megmaradásának érdeke kijelöl.

A sötét múlt már eleve eldöntötte, hogy mint legyőzött állam csak rossz békét kaphatunk:

Mint már annyiszor, az elveken és eszméken győzött az érdek és az erő.

Mint már annyiszor, bűnhődünk a magyar úri osztály, a nagybirtokosok és nagytőkések bűnei miatt.

Mint már annyiszor, a magyar úri osztály most sem törődik az általa okozott sok szenvedéssel, a magyar nép tragédiájával. Intrikál!

Az uszító reakció, a maga elvesztett birtokaiért hazátároló úri osztály, a maga profitjéért szabotáló nagytőke rongja és rombolja a magyar demokrácia hitelét a világ előtt.

De mit törődnek ők az országgal, ha nem lehet belőle hasznot húzni?

Mit fáj nekik a dolgozó nép nyomora, amikor ők voltak ennek a nyomornak a haszonélvezői?

S mivel semmihez nincs köztük, sem a nemzethez, sem az országhoz, csak a maguk zsebéhez, — mérgezik és pusztítják a demokrácia jóhíréit. Mert azzal, amit itt bent az országban előhívtak, kint külföldön rendítették meg a hitet a magyar demokrácia erejében.

Pedig a magyar demokratikus erők utolsó csatlás államból első, minden oldalról elismert demokratikus államot alkottak Délkelet-Európában Magyarországon.

A magyar népnek meg kell értenie: Bizonyos magyar érdekek látványos támogatása mögött a nagyhatalmi politika manőverei húzódnak meg, amelyekben a magyar nép csak a pusztító eszköz szerepét játsza. Vegyük tudomásul egy ó sorsközösségben élő államok számára lehet szövetséges, a többiek számára legfeljebb sakkfigura. A külpolitikai átnyergelés tehát ellenségünké teszi a szomszédos népeket, anélkül hogy a másoknak szövetségesei lennének.

Célja kell hogy legyen minden tisztességes magyarnak, hogy a demokrácia megszilárdításával, a de-

A párizsi békeértekezlet

a jövő héten kezdi meg a magyar békeszerződés részletes tárgyalását. Magyarország képviselőit is meghívták a tárgyalásokra. Valószínű, hogy a jövő hét folyamán Magyarország képviselői kifejtethetik álláspontjukat a békeértekezlet előtt.

Megbüntették dr. Podani Pál és társai „Gáspár”-malmát

Sokak előtt ismeretes, hogy három hónappal ezelőtt a Gáspár malmában a közellátási ellenőrök 10 q dohos lisztet találtak. Az eljárás annak idején megindult. Keresztes Mihály főispán személyesen állapította meg a liszt megdohosodását.

Az ügyben a Közellátási Felügyelőség volt illetékes eljárni, mert a malmok közellátási ellenőrzése tárgyában kintott 3280/1946. M. E. számú rendelet 6. §-a kimondja, hogy a közellátási ellenőrzés során észlelt szabálytalanságok, vagy visz-

szálások miatt a Közellátási Felügyelőség jár el és a rendőrhatalóság csak a Közellátási Felügyelőség, vagy a közellátásügyi miniszter megkeresésére rendelheti el a rendőrhatalósági felügyeletet, vagy az internálást.

A Közellátási Felügyelőség folyó hó 8-án nyilvánosságra hozta, hogy a szarvasi Gáspár-malmot még július hó 16-án, a 3280/1946. számú rendelet értelmében kiszabható, legmagasabb 100 millió adópengő pénzbírsággal sújtotta, amiért a 10 q liszt

megdohosodásánál mulasztást követett el. Ényhítő körülménynek tudták be, hogy a 10 q liszt az átszítálás és átszellőztetés után emberi táplálkozásra alkalmassá vált és a közellátás rendelkezésére bocsátott.

A magunk részéről az ítéletet azal vesszük tudomásul, hogy a jövőben a Közellátási Felügyelőség az ilyen mulasztásokat sokkal szigorúbban torolja meg!

A Nemzeti Bizottság intézkedései

A szarvasi Nemzeti Bizottság a közellátásügyi miniszterhez fordult abból a célból, hogy azon gazdáknak a tengeri beszolgáltatási kötelezettségét, akik 1945. évben aszály miatt tengeritermással nem rendelkeznek, engedjék el. A bizottság azzal indokolja ezirányú lépését, hogy Szarvas község — hivatalos megállapítás szerint — az elmúlt évben 85 százalékos aszálykárt szenvedett. A község határának nagyobb részén az aszálykár 100 százalékos volt.

mokrácia ellenségeinek kiközösítésével szolgálja hazája érdekeit.

A békeszerződés tervezet II. része politikai záradékokat tartalmaz. Rendeletkezik az alapvető emberi szabadságjogokról, amelyeket Magyarországnak a közigazgatása alatt álló személyekre biztosítani kell.

Alapvető emberi elv: Minden embernek joga van az élethez. Hiszen minden ember érez és gondolkodik. Mégis az inflációs nyomorúság és a spekulánsok féknélküli eszevesztetése következtében a tömegek szervezett egyensúlya megingott s a lesben álló reakciók uszítás, felhasználva a múlt nevelésétől fertőzött tömegek vak kétségbeesését tervszerű tudatossággal toltta át a vihar erőt a demokrácia ellen, az antiszemizmussal felé Miskolcon is. Sajnos a reakciós uszítóknak sikerült itt is a megmozdulást mostlékba fulasztani.

A Nemzeti Bizottság augusztus 3-án tartott ülésén foglalkozott a község által korábban kiadott olyan-értelmű rendelettel, amely eltiltja a baromfiaknak és házi állatoknak utcán való legeltetését. Ezzel kapcsolatban a Nemzeti Bizottság megkezdte a járási rendőrkapitányságot, hogy a község mellékutcaiban a baromfiaknak az út patkái és árkokban való legeltetését ne üldözze, azonban a kecskék és birkák szabadon való legeltetését akadályozza meg annál is inkább, mert a kecskék az élő fáknak nagy károkat okoznak.

Külföldön s az egész világ közvéleménye előtt tehát a szerződés-tervezet II. részében írt szabadságjogokat a magyar demokrácia biztosítani nem tudja. Legalább is nem vitás, hogy ellenségeink a történeteket ilyen értelemben fogják beállítani a szerződések megkötésénél.

Őszintén szólva a határkérdés sokkal nagyobb dolog, mint némely naiv pacifista, vagy világpolgár hiszi. Hiába akarjuk spiritualizálni a határokat, ha mindegyik ország csak a másikkal tanácsolja. Hiába mondjuk, hogy jó nemzetközi politika és jó gazdasági rend mellett mindegy, hol vannak a határok, ha ezt minden ország csak a másikkal mondja, de maga minél nagyobb országot akar.

A legutóbb történt magyarországi események kihatnak Magyarország területi határának megvonására is!

A munka

Szegény magyar dolgozó! Kit az évszázadok győtrő szolgátságban tartott, szabadságod is csak a munkád eredménye lehet...

Ha végig gondolunk egész elmúlt életünkön, nagyon kevés napokat tudunk megszámlálni, amelyet nem munkával töltöttünk volna el. Ha valaha, jó urainknak nem volt elég jó az életük, úgy mindig csak a dolgozó nép erejére apelláltak. Nem egyszer hallottuk, a közelmúltban is, mikor az osztályellentétekből fakadó háborúnak a vihara közelgett

A faszizmus és antiszemizmus a reakció édes gyermeke!

A faszizmus és antiszemizmus a reakció fegyvere és ideológiai alapja!

A faszista provokátorok tervszerű becsmérlése a munkásmozgások soraita a tökések, tőkés érdekeltségek műve és csak arra jó, hogy — díszkreditálva a munkásságot — a magyar demokrácia kormányzásából kiszorítsák. Kizárják a munkásságot a hatalomban való részesedésből!

A belpolitikai fordulat, amit az eseményektől a reakció remélt, nem fog bekövetkezni! A munkáspártoknak változatlan az álláspontjuk. Most is azt mondjuk Miskolc után, amit előtte: *Akasztófat a nagy-spekulánsoknak!*

A szervezett munkásság pedig tisztítsa meg sorait a faszista provokátoroktól!

Augusztus 18-án, vasárnap délelőtt 11 órakor az Erzsébet-ligetben a Szociáldemokrata Párt rendezésével nagy

NÉPGYŰLÉS!

már s nagy anyagi felkészültséget kívánt az országoktól, hogy a kivézet utat a többtermeléssel kívánták megoldani. Elhangzott itt is, ott is, hogy „többet kell termelni”, de hogy a többtermelést az egész társadalomnak a termelésben való részvételével kívánták volna megoldani, azt nem hallhattuk sohasem. S ez természetes is.

Osztályuralmon felépült társadalomban nem is történelmet az uralkodó réteg terhelésére semmisen. Uralmuk fenntartásához segítségükre volt, a termelésből régebben kiszorult, s ezáltal el erkölcselenedett lumpenproletárság és a kiváltságok után kapaszkodó polgárság is. Így nehezedett minden teher azoknak a vállaira, akik vállalták a tisztességes munkával járó megélhetést.

S amint a háború elsöpörte országunk egész gazdaságát, annak a helyreállítását megint csak a dolgozóknak kellett vállalniuk. El kellett, hogy hangzzon újból a jelszó: termeljünk többet; és kell, hogy hangzzon még elég soká, mert a magunk élete függ attól, hogy többet termelünk-e? Vasutainknak, gyárainknak sok munkakézre van szüksége, olyanra, aki valóban dolgozni akar.

Bányáinknak, amiknek tárnáiból a mindennél átalakuló kincset hozzuk fel. A földnek, amely mindnyájunk táplálékát termi meg, annak is szorgalmas kezek kelljenek, hogy bőségben eltartó anyánk lehessen nekünk.

Munkánktól függ most a jelen és jövő életünk, ezt mindenkinek egyformán meg kell értenie. Szellemi és fizikai munkásnak egyaránt. S még ha a hivatásán túl is dolgozik valaki ma, gondolnia kell arra, hogy azzal az egész nemzetet segíti a boldogulás felé.

Demokratikus életünk fejlődésével pedig az egyének nemcsak a munkához való jogát kell hogy elismerjük, de a munkának kötelességnek is kell lennie. Hogy „dolgozz”, ez legyen a tizenegyedik parancsolat!

A hatodik értelmiségi ankét

Nagy érdeklődés mellett folyt le a Kommunista Párt székházában a szarvasi értelmiség hatodik ankétja. A szarvasi értelmiségnek csaknem minden, a demokratikus fejlődésben hinni akaró tagja megjelent ezen az összejövetelen.

Az ankét előadója dr. Tokai Lajos összefoglalta az eddigi ankéteken elhangzottak nyomán kialakult észrevételeit. Rámutatott azokra az okokra, amelyek az értelmiséget a múltban eltérítették a demokráciától és amelyek miatt sok esetben még ma is talaj nélkül érzi magát az új demokratikus életben. Öszintén feltárta azokat a problémákat, amelyeket az értelmiség lát a magyar demokráciában.

Ezen megállapítások után az előadó rávilágított arra, hogy az értelmiség az öt megillető, méltó helyet csak a szocialista társadalomban találhatja meg.

Dr. Tokai Lajosnak hallgatóságát teljesen lekötő előadását igen érdekes vita követte. A hozzászólók a szocialista és a kommunista társadalom közötti különbségeket érintet-

ték, külön kitértek a Kommunista Párt szerepére, végül felvetették a pusztán emberi értékre alapított, felekezeti-, faji- és nemzetiségi megkülönböztetés nélküli, helyes társadalmi alakulás képét.

A hallgatóság többségéből kikíváncsi felszólalásokra csupán a

már éjfélbenyúló idő miatt nem kerülhetett sor.

A hatodik értelmiségi ankét nagy látogatottsága és színessége bizonyítja értelmiségünknek a demokratikus rendszerbe való beilleszkedésre irányuló őszinte szándékát.

A Szociáldemokrata Párt nagy népgyűlése az Erzsébet-ligetben

Augusztus 18-án, vasárnap délelőtt 11 órakor a Szociáldemokrata Párt szarvasi szervezete az Erzsébet ligetben nagy népgyűlést tart amelyen a politikai és gazdasági tájékoztatót Szakasits Árpád miniszterelnök helyettes, Fehér Ferenc vármegyei párt-

titkár és Szeder Ferenc nemzetgyűlési képviselő tartják. A beszédet hangszóróval közvelelik. A nagyszabású gyűlés iránt megveszte mális rendkívül nagy érdeklődés nyilvánul meg. Kedvezőtlen idő aztán a gyűlés az nyári színházban lesz.

A „Napközi-Otthon”

Szarvas köztség közönsége jelenleg meglehetősen vegyes érzelmekekkel hallgatja azt, aki a Napközi Otthonról említi. Napközi Otthon... mondogatják le nem írható hangszólyal és jóformán mindenki tud mondani valamilyen valóságos, vagy „egy hallottam” hibát, panaszt a Napközi Otthonról. A panaszok különféle természetűek; főleg elszámolási, nevelési és egészségügyi természetűek.

Vegyük sorjába őket. A társadalomnak igaza van abban, ha az adományait odaadja ezen elsőrendű fontosságú intézményre, úgy jogában is áll megnyugtató választ kapnia arra vonatkozóan, hogy adományva valóban az utolsó fillérig a Napközi Otthon szociális célkitűzéseit szolgálja-e vagy sem. Mindezt a nagy közönség nem kapott a panaszaira kielégítő választ. Jelen soraimmal a közönséget akarom megnyugtani, hogy a panaszokról az illetékesek is tudomást szereztek és megtették a szükséges intézkedéseket úgy a panaszok kivizsgálása, mint orvoslása tekintetében. A Nemzeti Bizottság háromtagú bizottságot küldött a panaszok kivizsgálására. Ez a bizottság megállapította, hogy bizonyos — nem rossz akaratból eredő — hanem inkább az ügyek könyvviteli kezelésében való járatlanságból származó alaki hibák történtek, amelyek megszüntetése érdekében a bizottság azonnal intézkedett.

Július 1-től írásban van lefektetve a Napközi Otthon szabályzata, mely a különböző ügyköröket elválasztja egymástól és minden alkalmazottnak világosan előírja a kötelességét. A jövőben tehát semmiféle hatásköri differencia nem fogja veszélyeztetni a dolgozók gyermekeinek a körülményekhez mért kielégítő gondozását. A jövőben minden adományt, nemcsak az adományozónak átadott elismervénnyel nyugtáznak, hanem a Szarvasi Ujságban is közlik hetenként az adakozók névsorát. Ezentúl pontos, a felülvizsgáló szervek által állandóan ellenőrzött bevételi és kiadási napló lesz, úgy a pénzügyi, mint természetbeni adományokról, így tehát ezentúl formai hibák sem lesznek, az ügyek intézésében. A közönség tájékoztatására pedig a

Szarvasi Ujság hasábjain havonta összesített elszámolást adnak a rendelkezésre álló készletről, így a társadalom állandóan tudomást szerezhet a Napközi Otthon szükségleteiről.

Ami a nevelési panaszokat illeti, azok főleg olyan irányúak, mintha a gyermekeket egy bizonyos pártpolitikai szempont szerint nevelnék. Eire vonatkozóan szabad legyen megemlítenem, hogy a Napközi Otthon vezetőségében a demokratikus pártok kiküldöttjei ott vannak és így módjukban áll hármikor ez irányú kifogásaikat kifejezésre juttatni. Mindezt azonban részükre ilyen irányú panasz nem merült fel.

Ami pedig végül az egészségügyi kifogásokat illeti, a közönség megnyugtató választ veheti tudomásul, hogy a tisztiorvos állandóan ellenőrzi az intézményt és soha nem mulasztja el a kellő eréllyel az intézmény vezetőségének tudomására hozni egészségügyi szempontból felmerült észrevételeit. Természetesen itt is a társadalomnak vagy még inkább a gondozott gyermekek szüleinek kell egy kis áldozatot hozniok saját gyermekeik érdekében. Még a legszegényebb családnak is módjában áll gyermeke számára saját evőeszközt, ivópoharat, törülközőt, szappant, tisztálkodásra alkalmas edényt, stb. az intézmény rendelkezésére bocsátania, csak egy kis jóakaratra van szükség. A gyermekek helyiségeinek tisztántartása is könnyen megoldható lenne, ha gondozott gyermekek szülei felváltva vállalkoznának rá; ezzel az intézmény szűkös pénzügyi helyzetén is javítanának. A társadalom tehetősebb tagjai előteremtik az anyagiakat, ők legalább két kezük csekély munkájával járuljanak ahhoz, hogy az intézmény minden szempontból kifogástalan legyen.

A fentieket a közönség tudomására adva reméljük, hogy Szarvas város jótehető közönsége mint a múltban, úgy a jövőben is támogatja ezt a nagyfontosságú intézményt, amelynek az a célkitűzése, hogy gondoskodjék azokról a gyermekekről, akiknek anyagi körülményei nem engedik meg, hogy egyedül a szüleik gondoskodjanak róluk.

Tinkó János
járás szocialis titkár.

HETI HIREK

Sztalin generalisszimusz Moszkvában fogadta az angol munkáspárt küldöttségét, amelyet Lasky tanár vezetett.

A belga szenátus és képviselőház bizalmat szavazott az újonnan megalakult belga szocialista és kommunista koalíciós kormánynak.

Byrnes, amerikai külügyminiszter a párizsi békeértekezleten nyilvánosságra hozta azt a 26 problémát, amelyekben nem jött létre megegyezés a négy nagyhatalom között és amelyekre vonatkozóan a békeértekezlet akarata szabadon érvényesülhet. A 26 probléma között szerepel a magyar-csehszlovák határ ügye, a jóvátétel kérdése és a dunai hajózás problémája is.

Bulgáriában elkobozták a jogtalanul szerzett vagyonokat. Minden helységben külön bizottság működik, amelynek feladata, hogy kivizsgálja a jogtalanul szerzett vagyonok ügyét. Egyedül Szófiában eddig 1000 személytől kobozták el jogtalanul szerzett vagyonát.

Rendelet jelent meg a B-lista revíziójáról E szerint a B-listára helyezettek 10 %-át vissza lehet helyezni állásába, amennyiben különlegesen méltánylandó körülmények és az ügymenet biztosítása ezt megkívánja.

Belgiumban 71 fasisztát halálra ítélték azért, mert a németekkel együttműködtek.

A közeli napokban mintegy 2000 hadifogoly érkezik Oroszországból, Debrecenbe. A Hadifoglyokat szállító szerelvény augusztus 5-én indult el Odesszából.

Az amerikai hadsereg magyar katonai nyomozó osztálya még 500 magyar háborús bűnöst tart őrizetben Salzburgban. Közöttük van Milotay, Oláh György és Bosnyák Zoltán. A háborús bűnösökön kívül még mintegy 500 Hunyadi páncélost, nyilas pártiszolgálatost és magasrangú katonatisztet őriznek a Salzburgi várbörtönben. Az amerikaiak hatalmas autókavarránnal hozzák őket Budapestre.

A Független Kisgazda Párt kicseréli három miniszterét, több államtitkárát és főispánját. Távozik helyéről a pénzügyminiszter, a földművelésügyi-miniszter és a közellátásügyi miniszter. Ugyancsak betöltésre kerül a honvédelmi tárca is.

Nagy Ferenc miniszterelnök táviratban köszönte meg Truman elnöknek, hogy az amerikai hatóságok lehetővé tették az amerikai övezetben levő magyar aranykészletek hazahozatalát.

A francia munkásság a spanyol és a görög kormánnyal való szakítást követeli.

— Az M. N. D. Sz. f. hó 11-én, délután 3 órakor nőnapot tart melyen Jankó István igazgató-tanító tart előadást az „Általános iskoláról”. Kérünk minden szülőt, gyermekei érdekébe jelenjen meg.

Erősítsd a Magyar-Szovjet barátságot!

HIREK

Istentiszteletek

Az evangélikus újtemplomban vasárnap magyar, az ó-templomban tót istentisztelet tartanak. Az istentisztelet 9 órakor kezdődnek.

Róm. kat. templomban d. e. 8 órakor csendesmise, 9 órakor csendesmise, 10 órakor szentbeszéd, nagymise. D. u. 8 órakor ájtatosság. Kőnapai istentiszteletek 7 és fél 8 órától.

Református istentisztelet minden vasárnap d. e. 10 órakor van, bibliára pedig minden csütörtökön d. u. 4 órakor.

— **Esküvői hír.** Bankó Mária és Tartóczy Károllyal f. évi augusztus 20-án délután 6 órakor a szarvasi ág. h. ev. ótemplomban tartják esküvőjüket.

— **Meghívó.** A szarvasi vadászársaság tagjait Szarvason 1946. évi augusztus hó 11-ik napján azaz vasárnap délelőtt 10 órakor az otthon vendéglő helyiségében megtartandó rendkívüli közgyűlésre meghívjuk. Tárty: Alapszabály módosítása. A tagokat annak közlése mellett hívjuk meg, hogy a megjelentek létszámára való tekintettel nélkül határozzunk. Szarvas, 1946. augusztus hó 5-én. Kollár Mihály elnök, Szikora Lajos jegyző.

— **Hadirokkantak figyelmébe!** A magyar népjóléti minisztérium a hadirokkantak háziipari kiképzése céljából nád feldolgozására Timar községben ingyenes kísérleti tanfolyamot szervez. Ugyancsak a hadirokkantak részére kőszárfonói tanfolyamot is szerveznek. Felkérem azokat a hadirokkantakat akik ezeken a tanfolyamokon kötelezően részt venni óhajtanak, hogy hivatalomban (Szarvas, járási főjegyzőség) személyesen jelentkezzenek irataikkal együtt naponta 9—10 óra között. Jelentkezés legkésőbbi határideje augusztus 14-ike. Tinkó István járási szociális titkár.

— **Helyrelgazdítás.** A múlt heti számunkban „Szerelmi dráma” című cikkünkben sajnálatos sajtóhiba történt amennyiben Liska János helyet Jelen János neve szerepelt a cikkben. Megállapítottuk, hogy Jelen János nem tartózkodott ott.

— **Szerkesztői üzenet:** Kéziratokat legkésőbb szerda délig kérjük benyújtani a szerkesztőségbe. Későbbben érkezett kéziratokat nem áll módunkban leközölni. — A múlt heti számunkból, véletlen folytán, maradt ki a SZIM által hirdett „Körtebál”. (Szerk.)

— **Meghívó.** A Magyar-Szovjet Művelődési Társaság szarvasi szervezete folyó hó 11-én vasárnap délelőtt 11 órakor műsoros előadást rendez a Turul-moziban. **Műsor:** 1. Megnyitó beszédet mond: Fasang Árpád liceumi igazgató. 2. M. Sz. M. T. I. kongresszusáról beszámol Frecska Miklós. 3. Magyar nótákat énekel Melis György zeneművészeti akadémiai növendék és zongorán kíséri Tauth Antal Sz. M. T. vezetőségi tagja. 4. Házasság és család jog a Szovjetunióban, című előadást tartja Ondvári Pál járásbíró. 5. Szovjetunió „iskolai nevelés ügye” című előadást tartja Paál Samu polgári iskolai igazgató. Az előadás díjtalan. Az előadásra mindenkit szeretettel vár a M. Sz. M. T. vezetősége.

— **Rendőrségi hír.** Pleskó János szarvasi lakostól a rendőrség büntető osztálya 1946. július hó 11-én 1 db kezelésként amerikai repülőbundát, 1 pár fekete gumikesztyűt, 1 db szütylapot, 1 db nyeregkápát, 1 pár kengyelt, 1 db 50 cm hosszú és 20 cm széles bőrtáskát, 1 db rossz postásbőrtáskát, 1 db benzines bádoggallont, 1 db „Sár” gyártmányú motorkerékpárt, 25 db fém és kaucsukból készült szemüvegkeretet és 80 db különböző nagyságú szem- és óratívetet vett őrizetbe. Pleskó János szarvasi lakos a kérdéses felsorolt tárgyak holszerzését igazolni nem tudta. Mindazok, akik a fenti tárgyak tulajdonosát ismerik, vagy azoknak szerzéséről, vagy birtoklásáról tudomással bírnak, jelentkezzenek a kapitányságnál, ahol a kérdéses tárgyakat megtekinthetik.

Hangverseny

a Turulban

Az Országos Egészségvédelmi Szövetség szarvasi fiókjá 5-én, hétfőn este hangversenyt adtak a Turul mozgóban a mozgalom népszerűsítése érdekében. A műsor keretében az egészségvédelem fontossága és szükségessége került helyes megvilágításba egyrészt, de rámutattak ezzel kapcsolatban a nép széles rétegében elterjedt káros befolyásokra, a kuruzslók szerepére, amelyet felvilágosítással és szemléltető oktatással kell megszüntetni a közegészségügy védelme érdekében. Ezt a célt szolgálta főképpen az egész est. Azonban helyet kapott benne a művészet is, és a nívós műsor bőven nyújtott szórakozásra is lehetőséget. Fránkó Mihály ü. v. főtitkár megnyitóját a Szimfonikus zenekar Kóler vígjáték nyitányát és Ziehrer Becsi lányok c. keringőjét adta elő. Szödyné-Hárossy Elza operabékesnő Lehár és Lavotta-dalokat énekelt igaz művészettel, őszinte sikert aratva. Juhász Márta Ady-verset szavalt hatásosan. Vági Ödön operabékes Poldini Fasangi lakodalmából Kálmán diák dalát, Verdi Rigollettó-áriát és ismert Osole mio-t adta elő kiforrott ének technikával. Buga László dalol az orosz c. versét Jedlicska Mária, Juhász Márta, Kereszturi Zoltán és Varga Zoltán adták elő Hadady László összekötő szövegével. Szödyné-Hárossy Elza és Vági Ödön operabékesek Lehár Vig özvegyéből a Pavillon-áriát énekeltek kedvesen. Meg kellett ismételnük. Varga Margit Dancla Jouvénirjét játszotta ha-

Figyelem!

A kormány 8400/1946. M. E. sz. rendelete értelmében mindenki köteles a birtokában lévő külföldi fizetési eszközöket (valutákat) külföldi veresű aranyérméket, értékpapirokat, 500 gr-on felül az aranyékszereket, valamint tört aranyat a Magyar Nemzeti Bankhoz, illetve annak megbízott intézetéhez, — Szarvason a Szarvasi Takarékpénztárhoz legkésőbb augusztus 15-ig megvételre felajánlani. *A rendelet ellen vétőket 10 évig terjedhető fegyházzal, súlyosabb esetben halállal büntetik.*

A rendeletben előírt Bizottság mindennap délelőtt 11 órától 1-ig veszi át az értékeket a Szarvasi Takarékpénztár helyiségében.

tást keltve. A Barátság dalkar Fasang tanár vezényletével magyar dalokat énekelt a műsor első részében. — Szünet után Szödyné-Hárossy Elza és Vági Ödön Jacobi Sybill-jéből kettőt adtak elő. Gyógyul a magyar falu c. egyfelvonásosban Moldoványi Károlyné, Trabach Jánosné, Mórocz Magda, Szivák Béla, Szivák Balika, Laluska Erzsébet, Darida Ferike Szivák Ottó szerepeltek. A magyar nóták csalogánya, Kalocsai Istvánné Bogdán Gyula cigányzene-kara kíséretével mint eddig mindig, nagy sikert aratott. Jár az orosz c. paródiával zárult a műsor, melyet a Szarvasi Öreg diákok adtak elő, élénk kacajt fakasztva. A műsor zongorakíséretét Tauth Antal és Privler Pál látta el. Kedves kis konferánszok voltak Gvöri Jenka, Szivák Babika, Janurik Zsuzsika, Janurik Csö-pike, Molnár Sütvika, Szivák Ottó és Huszárik Palika. *b. gy.*

Levél a szerkesztőhöz!

Kedves Szerkesztő Elvtárs!

A Kossuth-téren levő értéki kút gyakori zavarai után már második hónapja végleg megszünt működni. Szomjas embereket látni ott térdejni a kifojócső előtt, hátha megtudnák indítani a víz kifolyását azzal, ha „meghuzzák” a csövet. De hiába minden erőlködés, víz nem jön.

A piactéri értékiút, Szarvas leg-
régebbi értékiútja, valamikor bőven ontotta a vizet. Mindnyájan emlékszünk rá, mikor 8 csövön folyt a víz és kilencedik kifolyó a medencét látta el vízzel. Azután a vízszint le-szállott és hogy legalább a megha-

gyott 2 csövön folyon, vilanymotor szivattyúzta a vizet egy ideig. A zavaros időkben a motort leszerelték vagy eltűnt. A víz egyideig még igen vékony sugárban folyt ha egy-egy jótüdejű ember meg-meghúzta a kút kifolyócsövét. De most már végleg megállott a víz folyása a kút beszüntette működését. Hiába állnak meg a szekerek szomjas gazdákkal, még szomjasabb lovaikkal, hiába álldognak a kút körül a kantákkal, víz nincsen.

Nehezek a viszonyok. A pénz igen szűken van. A napi kiadásokat is nehezen tudja Szarvas község fedezni de a kút rendbehozatalára, vagy legalább ideiglenesen a vízfolyás megindítására kell, hogy jusson megfelelő összeg.

A város központja nem lehet víz nélkül. A piac tér nagy forgalma, a Kossuth és Tessedik terek iskoláinak gyermekserege, a vasútról jövők, a mozikból, színházból jövők mind a piactéri értékiutat keresték fel, ha nem is üdítő — hisz meglehetősen meleg volt a vize — de legalább is szomjoltó vizéért. Ez a kérdés nem tűr halasztást. Nem lehet a város központját egészséges jó ivóvíz nélkül hagyni, mert ez súlyosan megbosszulhatja magát.

Kérem soraim közlését maradok tisztelettel B. K.

SZÍNHÁZ

Szerdán, július 31-én a színházban Kacsóh Pongrác örökéletű zenés mesejátéka, a János vitéz került színpadra. Bár a darab túlnő a színház keretein, mégis a követelményeket úgy sikerült megoldani, hogy a közönség teljes elismeréssel fogadta a minden tekintetben nehéz és merész vállalkozást. Az előadás jó volt. Fénypontja a vendégszereplő Antal Ila, a Budapesti Operettszínház primadonnája volt, aki a francia királykisasszony szerepében játékaival, de különösen csillogó hangjával az egész előadást uralta. A másik női főszerepben a szintén vendégszereplő Csengeri Judit és jó alakítást nyújtott, akinek méltó partnere volt Takács Miklós mint Kukorica János. A gonosz mostoha ábrázolója külön említést érdemel, bár kissé elrajzolta szerepét, de jó volt, a tapsot megérdemelte. Bagó megszemélyesítője is közeléba jutott szerepéhez. A többi szereplők mind igyekeztek az előadást nívóssá tenni, ami sikerült is. A színház dicséretet érdemel nemcsak törekvéseért, hogy márkás darabok színrehozatalával feleljen meg kulturhivatásának.

Szombaton, augusztus 3-án Lehár Vig özvegye került színpadra. A vendégszereplő Antal Ila és Csengeri Judit a társulat tagjaival harmonikus együttműködésben igyekeztek kihozni a darab értékeit. Bár a csupa zene és ének nagy és fárasztó teljesítményt követel a szereplőktől, azonban a szereplők jól megelégtettek nehéz feladatuknak. Csak hát a zenekar volna a kívánalmaknak megfelelőbb. Nem lehetne ezen segíteni?

Pénteken, augusztus 9-én a szezon leggyönyörűbb operettje kerül színpadra *Júlia* játssza az egész társulat.

Szombaton, augusztus 10-én és vasárnap, 11-én este nagy kacagató operett kerül színpadra **ANTAL ILA** felléptével *Túl a nagy krónáron* nagy táncos operett.

Gabonáját

és terményét

adóra, beszolgáltatásra
és szabadgabonáját

átveszi:

NOBIK ERNŐ gabonakereskedő.

RAKTÁRA: Dömyei házban. Vasút utca.

SPORT

Cikta—SzSE 3:1

Vasárnap játszotta első barátságos mérkőzését az SzSE Martfán, ahol a Cikta együttesével mérte össze erejét. A csapat felállítása a következő volt: Baranvai, Sinagyi, Gutyan, Demcsák, Gergely, Kovács, Csatal, Keresztúry, Podmaniczky, Kereses II., Budai. Az első félidőben változó iramú mérkőzés volt, helyenként a Cikta majd az SzSE fölényével. A Cikta majd az SzSE fölényével. A Cikta támadásait biztosan akadályozta meg mindenkor a szarvasiak jól játszó védelme, míg a mi kibontakozó támadásaink is a Cikta jó védelmén, különösen kiváló kapusán hiúsulnak meg.

A II. félidőben nem csökken a mérkőzés irama, a 20. percben még 0:0 az eredmény. A II. félidő, második felében részben szerencsés körülmények között 3 gólt lő a Cikta. Az utolsó 5 percben feljön az SzSE is és a Cikta kapujánál tanyáz, s a 42. percben Keresztúry hatalmas bombája a jobb felső sarokban köt ki (3:1).

Az SzSE első mérkőzésén a vártnál jobban szerepelt, pedig tartalékosan állt fel. A védelem hatalmas munkát végzett egész mérkőzés alatt, s így nem csodálható, hogy az utolsó percekben hibák is voltak. A csatársorból nagyon kiugrott Kereses III. lendülete, s nagy a valószínűség, ha itthon lett volna más eredményt ért volna el a csapat. Mindent egybekötve a fenti eredmény még nálunk jobb csapatnak is dicséretére válhat mert a Cikta otthonában a környék egy legveszélyesebb csapata.

A Cikta, noha a háborús körülmények igen szétszórta játékosait ma ismét jó együttes, és biztosak vagyunk abban, hogy vasárnap jó játékos és magas szintű futballhoz az SzSE—Cikta szarvasi találkozóján.

Nagy sport műsor vasárnap

Vasárnap délután 3 mérkőzés lejátékosára kerül sor Szarvason: d. u. 3 órai kezdettel a Szarvasi MDSz—Ciktával játékos kézilabda derbyt. Utána 4 órakor az SzSE II. csapata futbalozik a helybeli MDSzszal, míg 6 órakor kerül sorra a Szarvason nagyon várt Cikta—SzSE futballmérkőzés lejátékosára.

Vasárnap délelőtt

Fél 11 órakor tartja tisztújító közgyűlését a Szarvasi Sport Egyesület a központi katonai iskolában. Az Egyesület Elnöksége ezúton is értesíti tagjait, hogy külön meghívót nem bocsájít ki, így minden tag a saját kezűleg közzé tett meghívás alapján szíveskedjék megjelenni.

Új idény kezdődik

Nem sokára a labdarúgó bajnoksághoz, az az új idény új korszakot kell, hogy jelentessen a Szarvasi Sport Egyesület történetében. Minden idénykezdet előtt az egyesületek előkészületeket tesznek, hogy csapatuk a bajnoksághoz méltóan képviselje városunk színeit.

A Szarvasi Sport Egyesület elmúlt évelében már teljesen hozzá szoktunk ahhoz, hogy az új idényre való készülés nem állott másképp, mint idegen játékosok utáni hajszából. Az ilyen játékosokra az egyesület azonban mindenkor szívesen vállalt, s ami a legnagyobb hiba, mellőztük nem juthattak azokhoz azok a szarvasi fiatal játékosok, akik noha eléggé tehetségesek és szorgalmasak voltak, de mert nem foglalkoztatták elegendő, máris hónapra nem nyúlhatták a kívánt teljesítményt. A mindenki által dédelgetett slámatör csillagok lehozatala és játsztatása mindenkor sokba került.

A múlt hibáin okulva a Szarvasi Sport Egyesület a jelenben másképpen készülődik a bajnoki nyitányra.

Ahelyett, hogy idegen játékosokért futkossa és azokért hozza anyagi áldozatot, ma a felszerelés beszerzése összpontosítja erejét. Pár napon belül két garnitúra felszereléssel rendelkezik az egyesület, aminek előteremtése néhány áldozatkész vezető segítségével sikerült. Tekintettel arra, hogy ezzel két csapat felszerelése és játsztatása lehetővé válik, két csapattal indul a bajnoksághoz. Ezzel célja az egyesületnek, hogy felkarolja és szerepeltesse azokat a szarvasi fiataljátékosokat akik a múltban a fenti hibák miatt nem sportolhattak, amennyiben fejlődésük eléri a szükséges színvonalat úgy minden további nélkül szerepelhetnek majd az első csapatban is. Ezzel együtt adódik természetesen az is, hogy a jövőben nem lehet különbség játékos és játékos között hanem — a névtől függetlenül — abban a csapatban játszhat amelyben képességei révén a legtöbbet tudja produkálni. Ehhez feltétlenül szükséges valamennyi játékos részéről az igényesség és az akarat, az edzések szorgalmas látogatása és a feltétlen engedelmesség az edzővel szemben.

Középfokú gazdasági tanintézet — mezőgazdasági középiskola

Irta: Bancsik István.

Valószínűleg Szarvason sokaknak feltűnt, hogy Szarvas egyik legszebb iskolája a középfokú gazdasági tanintézet, ahogy itt hívták „A gazdasági”, 1945. óta a szokatlan „mezőgazdasági középiskola” néven folytatja működését. Az is hihető, hogy alig néhányan tudják, hogy mit jelent ez a változás, pedig éppen a parasztságnak tisztában kell lennie azzal, hogy milyen is a mai mezőgazdasági szakoktatás szervezete, mert hiszen ezen a szakoktatáson keresztül kell magába szívnia azt a szakitűdőt, amivel a rövidesen meginduló világversenyben meg kell állni a helyét.

A mezőgazdasági szakoktatás is, mint az egész magyar oktatás a háború előtt is, most is három fokozatra tagozódott az alsó-, közép és felsőfokú szakoktatásra. A háború előtt alsófokú iskolák voltak a két évfolyamos mezőgazdasági népiszkolák, amelyekbe a 6 elemi elvégzése után lehetett beiratkozni. Ugyancsak alsófokú szakiskolák voltak a két évfolyamos téli gazdasági iskolák és mezőgazdasági szakiskolák. Ezek mind négy vagy 6 elemi után következő falusi iskolák voltak. Középfokon a mezőgazdasági középiskolák és a középfokú gazdasági tanintézetek szolgálták a mezőgazdasági szakoktatás ügyét, amelyekbe 4 gimnázium, vagy 4 polgári elvégzése után lehet bejutni és elvégzésük után a tanuló mehetett a felsőfokra a budapesti műegyetem közgazdaságtudományi karának mezőgazdasági osztályára, vagy valamelyik gazdasági akadémiára.

Ennek a szakoktatási rendszernek az volt a főhibája, hogy az iskolák egy része a vallás- és közoktatásügyi miniszter, másik része a földművelésügyi miniszter fennhatósága alá tartozott. A mezőgazdasági népiszkolák, a mezőgazdasági középiskolák és az egyetem mezőgazdasági osztálya a kultuszminisztériumhoz, a téli gaz-

dasági iskolák, mezőgazdasági szakiskolák, középfokú gazdasági tanintézetek és gazdasági akadémiák pedig a földművelésügyi minisztériumhoz. Ez a kettősség a tantervekben, tankönyvekben, módszerekben, anyagi ügyekben igen sok zűrzavart okozott.

Mint a régi Magyarországnak igen sok rossz szervezete, úgy ez a mezőgazdasági szakoktatási szervezet is tovább élt volna, ha a dolgok cseppfolyós állapotában, erős akarat, pedagógus és mezőgazda szakértelemmel nem vette volna kezébe az átszervezés nehéz munkáját S. Szabó Ferenc ideiglenes debreceni kormány, majd a végleges budapesti kormány, majd a földművelésügyi államtitkára. S. Szabó Ferenc nem kis nehézségek után kivette a mezőgazdasági szakoktatást az eddigi eszmei és gyakorlati zűrzavarból és keresztülvitte, hogy az összes mezőgazdasági szakoktatási intézmények a földművelésügyi minisztérium fennhatósága alá kerültek és jól átgondolt, egységes terv szerint állnak a magyar parasztság szakképzésének rendelkezésére az alsó foktól a legfelsőig.

A jelenlegi mezőgazdasági szakoktatás alsófokú iskolái a kétéves „gazdaképző iskolák”, ahová 4. vagy 6 népiszkolai osztály után lehet beiratkozni. Ezzel szerveződtek át az eddigi mezőgazdasági népiszkolák, téli gazdasági iskolák és mezőgazdasági szakiskolák. Egységes középfokú mezőgazdasági szakiskolák a „mezőgazdasági középiskolák”. Ezzel alakultak a régi középfokú gazdasági tanintézetek és mezőgazdasági középiskolák. Felsőfokon pedig S. Szabó Ferenc megszervezte a „Magyar Agrártudományi Egyetemet”, amely magába olvasztja az eddigi felsőoktatási intézményeket és van mezőgazdasági, erdészeti és kertészeti kara.

(Folytatjuk.)

Pártközlemények

A Magyar Kommunista Párt

Szombaton este 8 órakor pártnapot tartunk. A megjelenés kötelező. Vendégeket szívesen látunk.

Figyelem! Minden kedden délután 5 órakor a Kommunista Párt központi pártirányítóját hallgassuk meg, amit a rádió közvetít.

A pártaktíva kedden 9-kor kezdődik a párt székházában.

A R. G. ülése vasárnap reggel 8 órakor kezdődik.

Minden vasárnap d. u. 3 órától heti újság beszámoló és újság olvasás és cikk megvitatás a párt székházában, Mindenkit várunk.

A M. K. P. székházában minden kedden délelőtt 9—12-ig panasznapot tartanak, ahol jogi tanácsokkal bárkit szívesen ellátnak.

A Nemzeti Parasztpárt

A Népi Ifjúsági Szövetség ezentúl vasárnap d. u. 3 órakor tartja szokásos heti összejövetelét.

Értesítés.

A SZARVASI FÖLDMÍVES SZÖVETKEZET értesíti a tisztelt Termelőközönseget, hogy a Mezőgazdasági Szövetkezeti Központ

gabonagyűjtő kereskedéssel

bízta meg.

Ennek következtében úgy adógabonát, mint egyéb beszállítási gabona átvételét az Általános Fogyasztási Szövetkezet Fő út II. 11. sz. raktárában megkezdte.

Biztosítjuk a Termelőközönseget, hogy Szövetkezetünk, — mely a földmívesek szövete — mindent elkövet, hogy a Termelőközönsegek érdekeit a legmesszebbmenőleg megvédeni igyekezzünk.

Szíves pártfogást kér:

a Szarvasi Földmíves Szövetkezet.

Műhelyátalakítás! Értesítem Szarvas közönseget, hogy rádiójavító és finom-mechanikai műhelyemet a „Szikra” villamossági szaküzletbe helyeztem.

Vállalom: Rádió, irógép, varrógép, karékpár, gramofon és mindenféle finom műszerek javítását. Tisztelettel Málnak Rózsa műszerezem.

Szociáldemokrata Párt

A szerdai népművelődési előadások a nyári időtartam alatt szünetelnek.

A Szociáldemokrata Párt Nőmozgalom vezetősége közli a Nőmozgalom tagjaival, hogy a hétfő délutáni nőnapok a nyári nagy munkára való tekintettel szünetelnek.

A Szociáldemokrata Párt is megkezdte a hadifogoly és deportáltak hazahozatali akcióját. Érdeklődni lehet a titkári irodában.

Augusztus 11-én, vasárnap délelőtt 10 órakor Pártnapot tartunk, amelyen a vármegyei titkár, Fehér Ferenc, Szeder Ferenc nemzetgyűlési képviselő és Románé vm. titkárnő tartanak beszámolót.

Hirdetmény.

Mindazok a szülőtelepülések, kék színnel, illetve borítékra írták, akiknek borítékuk van, közzé kell adniuk augusztus 15-én, szeptember 15-én Szarvas Községi Földmívelési Adóhivatalában jelentésként be. Aki kedvezményt nem kér annak a fogvasztási adóhivatal teljes adóval fogja a boradót számlálni.

Szarvas, 1946. évi augusztus hó 7.

ELŐLJÁRÓSÁG

Munkás-Parasztszövetség

az ország bástyája!

APROHIRDETÉSEK

Hirdetések feladhatók mindennap reggel 8 órától délután 3 óráig a Malmos (Müller) nyomdában.

Szoba konyhás lakást keresek jószágtartással, 1 évi lakbért előre kifizetek gabonával. Érdeklődni a Müller-nyomdában.

Bonyhat dűlőben 30 kishold feliből kiadó. Érdeklődni Kondacs János hentesnél III. ker. 283. 375

Hegyesen 67 hold szántó föld felibe vagy bérbe kiadó, érdeklődni a helyszínen örv Csicsely Pálnél 444 tanyaszám alatt 377

Keresek lakást szoba konyha és műhelyvel cím a kiadóba. 380

Décsi laposon 65 hold tanvárai hasznos bérbe, vagy harmadába kiadó. Érdeklődni II. belker. 171.

Megjelent

a mezőgazdasági munkabérről szóló könyv.

Kapható:

a Malmos (Müller) nyomdában

SZARVASI UJSÁG

Felölös szerkesztő és kiadó:

KOLLAR MIHÁLY

Főszerkesztő: CSEREI PÁL

Főmunkatársak:

Nemzeti Parasztpárt: Piniller János
Szociáldemokrata Párt: Bakos Gyula
Laptulajdonosok: Nemzeti Parasztpárt, Szociáldemokrata Párt, Magyar Kommunista Párt.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szarvas, III., Szabadság-út 115/2.

Telefonszám: 8.

Kéziratokat a szerkesztőség nem őrizz meg és nem ad vissza.

Nyomatott Malmos (Müller) Károlyné könyvnyomdában, Szarvason